

ER DU NYVALGT FORÆLDREPRÆSENTANT?

OVERVEJER DU AT STILLE OP SOM FORÆLDREPRÆSENTANT?

Dette informationsmateriale guider dig som forælder rundt blandt Skoleforeningens forskellige valgte organer. Det drejer sig både om institutionernes samarbejdsråd, foreningens fællesråd og styrelsen. Alt sammen organer, som vælges af forældre og som består af forældrerepræsentanter, der sammen med Skoleforeningens medarbejdere træffer beslutninger på vegne af hele institutionen hhv. hele foreningen.

Da Skoleforeningen modtager tilskud fra det offentlige, bliver dit bidrag til kommende beslutninger på foreningens vegne, næsten altid også beslutninger, som skal forenes med lovgrundlaget på dagtilbudsområdet hhv. skoleområdet.

I dette hæfte finder du information ud fra vedtægterne, men også skildringer af det typiske arbejde i vore forskellige forældrevalgte organer. Men inden du fordyber dig i detaljer fra de enkelte organer kan du læse nogle generelle overvejelser som – uanset hvilket organ du er i eller gerne vil ind i – siger noget om den overordnede opgave og nogle af de spørgsmål du bør stille dig selv.

Du kan således læse om:

- Generelle overvejelser
- Samarbejdsråd – dagtilbud
- Samarbejdsråd – skole
- Fællesrådet
- Styrelsen

Generelle overvejelser

Dansk Skoleforening for Sydslesvig har forældrerepræsentanter såvel på de enkelte institutioner i form af samarbejdsråd som i det parlamentariske system med Fællesrådet og Styrelsen. I forhold til det offentlige system varetager disse instanser de lovsikrede rettigheder på forskellige niveauer, sådan at der altså ikke altid er en-til-en-overensstemmelse mellem det offentlige system og systemet i vores mindretal – fx varetager Fællesrådet som foreningens øverste organ en del af de beslutninger der ligger i ”Schulkonferenz” eller ”Beirat”. Men tag ikke fejl: vores system har fuld statslig anerkendelse og lever op til alle krav.

Det kan være svært at træffe de rigtige beslutninger på andres familiernes vegne, som på samme tid også altid tager hensyn til de offentlige krav. Du bliver valgt (eller du er måske allerede valgt ind i ét af de ovenstående organer), fordi du som en del af Skoleforeningen, altid repræsenterer helheden. Det har stor betydning for, at du som ny hhv. kommende forældrerepræsentant ikke prioriterer egne behov over foreningens samlede interesser. Med din viden, erfaringer og dine kompetencer medvirker du til at Skoleforeningen lykkes og opnår de mål, der er sat – også sammen med dig.

Derfor beder vi dig – gerne sammen med andre – om at overveje følgende spørgsmål:

Hvad giver det min institution og/eller hele foreningen, at jeg som (kommende) forældrerepræsentant, sammen med andre forældrerepræsentanter og i samarbejde med medarbejderne (de ansatte) bidrager Skoleforeningens drift og udvikling?

Hvilke værdier forbinder du – eller vil du gerne forbinde - med Skoleforeningen og hvilket formål skal Skoleforeningen leve op til?

Alle de forældrevalgte organer har i deres opgaveportefølje især noget om principper. Derfor er følgende spørgsmål vigtigt at overveje:

Hvad er et princip?

Et princip kan defineres som en ramme, der giver leder og medarbejdere mulighed for forskellige handlinger i praksis.

- Et princip bygger på holdninger, men indeholder ikke konkrete bestemmelser om, hvor meget og hvad, der skal gøres.
- Et princip indeholder ikke ultimative udsagn såsom: aldrig, altid eller forbudt.
- Et princip skal altid holde sig inden for målsætninger, vedtagne politikker og strategier samt lovgivningen.

Kilde: Odense kommune

Ovenstående definition er blot ét eksempel på en definition af principbegrebet.

For at styrke de enkelte organers ejerskab, kan følgende refleksionsspørgsmål danne grundlag for kommende "egne" drøftelser og beslutninger i organerne:

- Hvad er et princip?
- Hvad skal et princip bruges til?
- Hvad skal et princip kunne?
- Hvilke principper er der allerede udarbejdet og hvordan fungerer de?

et praksisprincip fra et dagtilbud kunne være:

- Børnene skal tilbydes aktiviteter, som fortrinsvis foregår udendørs, og som understøtter læreplansteamet "*natur og naturvidenskab*"

på skoleområdet har Fællesrådet fx truffet en principafgørelse om karakterer

- For 1.-7.klasse gives fælles evalueringsskemaer – og ikke karakterer – med det formål at holde fokus på læring og udvikling for den enkelte elev

Som forældrerepræsentant er det vigtigt, at du holder dig for øje at prioritere retning, men ikke handling.

Andre spørgsmål til relevant drøftelse i organerne:

- Hvordan er vores forventninger til formanden/næstformanden i forhold til deres opgaver/ansvar?
- Hvad er forskellen mellem at være repræsentant hhv. suppleant?
- Hvilke traditioner for samarbejdet i organerne har vi? Og kunne der være nye på vej?
- Hvilken kommunikation forventer de forældrevalgte hhv. de samarbejdende ansatte på møderne?

Der kunne stilles mange flere spørgsmål – og i det kommende arbejde med at forny vedtægterne kommer Skoleforeningen til at se nærmere på sig selv. De næste sider indeholder informationer og eksempler ud fra vedtægterne som de ser ud på nuværende tidspunkt.

Materialet omkring vedtægterne er bygget op på følgende måde:

Organ: Hvor og hvordan vælges det? Hvor tit mødes man? Mm.

Opgaver	Hvilke opgaver har organet i henhold til vedtægterne?	Hvad betyder det i praksis?
Formanden	Hvilke særlige opgaver påhviler formanden?	Hvad betyder det i praksis?

Samarbejdsråd- dagtilbud

Hvert dagtilbud har et samarbejdsråd – og vælger hvert år nyt.

For at kunne vælges, skal man have børn i institutionen ved valgperiodens start.

Samarbejdsrådet indeholder desuden repræsentanter for de ansatte.

Man kan godt sidde i flere samarbejdsråd samtidigt.

Man kan godt sidde som forældrevalgt i et samarbejdsråd, selvom man er ansat (et andet sted) i Skoleforeningen.

Opgaver	Samarbejdsrådet drøfter og fastsætter principper for børnehavens virksomhed. Herunder kan der fastsættes principper for - samarbejdet mellem børnehave og hjem, - samarbejdet mellem børnehave og skole, - børnehavens aktiviteter, herunder fælles arrangementer i børnehaven, feriekoloni mv., - synliggørelse af børnehavens profil, - udvikling af børnehavens pædagogiske virksomhed. Samarbejdsrådet godkender - børnehavens bloktilskudsbudget efter forslag fra børnehavelederen, - anvendelsen af indkomne midler i form af gaver, frivillige bidrag o.l. (samarbejdsrådet påser, at der føres regnskab over midlernes anvendelse). Samarbejdsrådet afgiver udtalelser til Skoleforeningen i følgende sager: - ansættelse af børnehaveleder/stedfortræder, - pædagogisk forsøgsvirksomhed, videnskabelige forsøg og statistiske undersøgelser, - planer om nedlæggelse af børnehaven, - planer om børnehavens sammenlægning med anden børnehave, - planer om bygningsmæssige forandringer ved børnehaven, - bygningens og anlæggenes benyttelse til andre formål end til børnehavebrug. Samarbejdsrådet kan på eget initiativ afgive udtalelser til Skoleforeningen om alle spørgsmål, der vedrører børnehaven.	Der er ingen forskrift for antallet af møder. Der indkaldes med normalt mindst 8 dages varsel – og møder afholdes hvis formand, leder eller mindst to medlemmer ønsker det – eller hvis Skoleforeningen Styrelse eller direktion ønsker et møde. Valgområdets fællesrådsmedlem skal også indbydes til møderne. Møderne vil normalt være åbne. Samarbejdsrådet er beslutningsdygtigt, når mere end halvdelen af medlemmerne er til stede. Kommentar til nogle af punkterne: h. Dagtilbudskontoret styrer processen omkring ansættelse af ny leder/stedfortræder, men Samarbejdsrådet spiller en meget aktiv rolle, som dem der udvælger ansøgere til samtale og gennemfører disse. Det er formelt Styrelsen der ansætter, men ved enige indstillinger følges Samarbejdsrådets indstilling som absolut hovedregel. i. Når der er ombygningsplaner inddrages samarbejdsrådet, ligesom det ofte er samarbejdsrådet der fremsender ønsker om udvidelser eller forandringer – men der er tale om samarbejde ud fra en høringsret, den formelle beslutning ligger hos Skoleforeningens Styrelse.
---------	---	---

Infomateriale til forældrevalgte i Dansk Skoleforening for Sydslesvig

	Det påhviler samarbejdsrådet mindst én gang årligt at indbyde børnehavens forældre til et møde, hvor samarbejdsrådet og børnehavelederen aflægger beretning om rådets og børnehavens arbejde i det forløbne år.	
<i>Formanden</i>	Fastlægger dagsorden for møderne i samarbejde med lederen Formanden repræsenterer institutionen i forskellige sammenhænge både over for Skoleforeningen og for eksterne. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.	Ud over deltagelse i Samarbejdsrådets møder vil der typisk være forberedende møde mellem formand og leder. Sommetider klares det over telefonen og sommetider er der fysiske møder. Formanden forventes at være i forholdsvis regelmæssig kontakt med lederen og svare tilbage inden for rimelig tid, når lederen evt. har forespørgsler – men den daglige ledelse varetages naturligvis af lederen.
B-råd	Samarbejdsrådet indgår også i det lovpligtige Beirat – kaldet B-råd - ved alle daginstitutioner med mindst to grupper. B-rådet indeholder desuden tre repræsentanter udpeget af direktionen og op til tre kommunale repræsentanter. B-rådet har høringsret på følgende områder: 1. anvendelse af bevillinger 2. udarbejdelse af normeringsregler 3. fastsættelse af åbningstider 4. fastsættelse af forældrebidrag 5. udarbejdelse af regler for optagelse af børn i dagtilbuddet	Hvis der er flere dagtilbud i kommunen kan der dannes et fælles B-råd med repræsentanter fra de forskellige institutioner – ellers er Samarbejdsrådet som helhed en del af B-rådet. Der holdes normalt to B-råds-møder om året.

Samarbejdsråd – skole

Hver skole har et samarbejdsråd – og vælger nyt hvert 3. år.

For at kunne vælges, skal man have børn på skolen ved valgperiodens start.

Man kan godt sidde i flere samarbejdsråd samtidigt.

Man kan godt sidde som forældrevalgt i et samarbejdsråd selvom man er ansat (et andet sted) i Skoleforeningen.

Samarbejdsrådet indeholder desuden repræsentanter for de ansatte og for eleverne, når skolen har elever fra 7.klassetrin eller ældre.

Opgaver	Samarbejdsrådet drøfter og fastsætter principper for skolens virksomhed. Der kan bl.a. fastsættes principper for - samarbejdet mellem skole og hjem, - samarbejdet mellem skole og børnehave, - synliggørelse af skolens profil, - udvikling af skolens pædagogiske virksomhed, - skolens skemalægning, - skolens udbud af deletimer, valgfag, frivillig musikundervisning mv., - elevernes hjemmearbejde, - bedømmelse af elevernes arbejde og udvikling, - fælles arrangementer for eleverne i skoletiden, - lejrskoleophold, praktikophold mv., - sikring af elevernes skolevej, - klasseforældreråd ved skolerne. Samarbejdsrådet godkender - skolens bloktilskudsbudget efter forslag fra skolelederen, - anvendelsen af indkomne midler i form af gaver, frivillige bidrag o.l., (samarbejdsrådet påser, at der føres regnskab over midlernes anvendelse,) - eventuelle ordensregler for skolen. Samarbejdsrådet afgiver udtalelser til Skoleforeningen i følgende sager: - ansættelse af skoleleder/viceskoleinspektør ved skolen, (elevernes repræsentanter kan ikke deltage i behandlingen af disse sager,) - pædagogisk forsøgsvirksomhed, - videnskabelige forsøg og statistiske undersøgelser,	Der er ingen forskrift for antallet af møder. Der indkaldes med normalt mindst 8 dages varsel – og møder afholdes hvis formand, leder eller mindst en fjerdedel af medlemmerne ønsker det – eller hvis Skoleforeningen Styrelse eller direktion ønsker et møde. Valgområdets fællesrådsmedlem skal også indbydes til møderne. Møderne vil normalt være åbne. Samarbejdsrådet er beslutningsdygtigt, når mere end halvdelen af medlemmerne er til stede. Kommentar til nogle af punkterne: p. Skole- og gymnasiekontorer styrer processen omkring ansættelse af ny leder/vice, men Samarbejdsrådet spiller en meget aktiv rolle, som dem der udvælger ansøgere til samtale og gennemfører disse. Det er formelt Styrelsen der ansætter, men ved enige indstillinger følges Samarbejdsrådets indstilling som absolut hovedregel. w. Når der er ombygningsplaner inddrages samarbejdsrådet, ligesom det ofte er samarbejdsrådet der fremsender ønsker om udvidelser eller forandringer – men der er tale om samarbejde ud fra en høringsret, den formelle beslutning ligger hos Skoleforeningens Styrelse.
---------	--	---

Infomateriale til forældrevalgte i Dansk Skoleforening for Sydslesvig

	s. planer om oprettelse af en skolefritidsordning, t. planer om skolens sammenlægning med anden skole, u. planer om nedlæggelse af skolen eller af en skoleafdeling, v. planer om oprettelse af en skoleafdeling, w. planer om bygningsmæssige forandringer ved skolen, x. bygningernes og anlæggenes benyttelse til andre formål end til skolens undervisning. Samarbejdsrådet kan i øvrigt på eget initiativ afgive udtalelser til Skoleforeningen om alle spørgsmål, der vedrører skolen. Det påhviler samarbejdsrådet mindst én gang om året at indbyde skolens forældre til et møde, hvor samarbejdsrådet og skolelederen aflægger beretning om samarbejdsrådets og skolens arbejde i det forløbne år.	
<i>Formanden</i>	Fastlægger dagsorden for møderne i samarbejde med lederen Formanden repræsenterer skolen i forskellige sammenhænge både over for Skoleforeningen og for eksterne. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.	Ud over deltagelse i Samarbejdsrådets møder vil der typisk være forberedende møde mellem formand og skoleleder. Sommetider klares det over telefonen og sommetider er der fysiske møder. Formanden forventes at være i forholdsvis regelmæssig kontakt med skolelederen og svare tilbage inden for rimelig tid, når lederen evt. har forespørgsler – men den daglige ledelse varetages naturligvis af skolelederen.

Fællesrådet

Skoleforeningen har et parlament, Fællesrådet, som vælges hvert 3. år.

For at kunne vælges skal man være medlem af Skoleforeningen – hvilket pt. blot kræver en tilkendegivelse af ønsket om det – og man skal have valgt hvilket valgområde (svarende til fællesskolernes skoledistrikt, men omfatter både dagtilbud og skoler) man stiller op i. Det er altså ikke en forudsætning at man har børn i systemet – og uanset om man har børn på flere institutioner kan man kun stille op et sted.

Man kan ikke stille op, hvis man er ansat i Skoleforeningen.

Fællesrådet har pt. xx medlemmer og yy ubesatte pladser. Der er valgt personlige suppleanter til zz af de xx medlemmer.

Som medlem af Fællesrådet forventes du at deltage i de to ordinære fællesrådsmøder og i de (som regel) dertil knyttede regionale fællesrådsmøder. Derudover kan der være ekstraordinære møder.

Hvis du er forhindret i at møde op skal du videregive information til din suppleant som så kan deltage med stemme- og taleret.

Opgaver	Fællesrådet har de opgaver som er tillagt foreningers generalforsamling. Fællesrådet træffer beslutning om - foreningens vedtægter - foreningens målsætning - oprettelse og nedlæggelse af daginstitutioner, skoler og andre institutioner efter forslag udarbejdet af Styrelsen og direktionen - principper for optagelse af børn i foreningens daginstitutioner og skoler - skolesystemets organisation (skolestrukturforhold) - regler som tilgodeser forældrenes og elevernes medindflydelse i Skoleforeningens institutioner - medlemmernes kontingent (pt. 0 €) - Skoleforeningens driftsbudget og regnskab - forældrebidrag til forskellige opgaver Fællesrådet træffer endvidere beslutning om overordnede principper for - daginstitutionernes arbejde - undervisning og opdragelse i skolerne - skolernes timefordelingsplaner	I den forgangne periode har fællesrådet arbejdet med: - Læreplansarbejdet i form af de overordnede mål og rammer. Der har både været workshops og dialogmøder inden Styrelsen vedtog de endelige planer som nu er under implementering. - Fælles evalueringsskemaer 5.-7. klassetrin. Fællesrådet drøftede i den forbindelse evalueringsskemaer mere generelt og endte med at vedtage, at der nu arbejdes uden karakterer, men med fælles evalueringsskemaer ikke bare på de første fire klassetrin men fra 1.-7. klasse. - Dialogevaluering Dagtilbudsområdet arbejder med dialogevaluering, sådan at der hvert år foretages evalueringer i forhold til de pædagogiske læreplaner for dagtilbud. Fællesrådet har også været inddraget og haft mulighed for at besøge standene fra de mange dagtilbud på en stor evalueringssdag på A.P.Møller Skolen. - Strukturudvikling – herunder ekstern undersøgelse, nedlæggelse/sammenlægning af institutioner, reduktion transport børnehavebørn. Fællesrådet blev præsenteret for et Strukturudviklingskatalog samtidigt med at det stod klart, at der var store økonomiske udfordringer i Skoleforeningen. Fællesrådet valgte at få lavet en undersøgelse af den grundlæggende økonomi og mulighederne ved at nedsætte en følgegruppe, der så engagerede et dansk firma – efter en lille udbudsrunde – til at komme med
---------	---	--

	m. formålsformuleringer for skolens forskellige fag n. specialundervisningen og anden specialpædagogisk bistand o. skolens bedømmelse af elevernes arbejde p. fastlæggelse af det ugentlige antal undervisningsdage q. lejrskolevirksomhed, klasserejser, erhvervspraktikperioder, skoleudveksling r. ordensregler for skolerne	en analyse. Analysen blev præsenteret i efteråret 2019 og førte så til en række beslutninger i februar 2020. Der blev taget beslutning om lukning af to skoler, om sammenlægning af to tætliggende og om en ændring af politikken omkring befordring til børnehaver. Denne skal over tid afvikles helt, men opretholdes i en periode for enkelte institutioner hvor Skoleforeningen af særlige grunde har egen transportordning. ▪ Digitalisering Fællesrådet har haft drøftelser om en kommende digitalisering og også fået præsenteret og kunnet deltage i en høring af en pædagogisk strategi, som i de kommende år skal søges omsat. ▪ Sprogpolitik Fællesrådet har drøftet og vedtaget overordnede principper for Skoleforeningens sprogpolitik: Fællesrådet har vedtaget, at Skoleforeningens sprogpolitik har tre elementer 1. Direkte information til alle forældre Her bruges altid en motiverende og anerkende tilgang – vi vil fremme motivationen og lysten hos de forældre, som ikke kan dansk endnu, til at gøre noget for at lære dansk 2. Vejledning til de ansatte – herunder til lederen. Vejledningen sammenfatter såvel forventninger til brugen af dansk i institutionen, som i forhold til samarbejde med forældrene. Den indeholder også et afsnit som særligt er relevant for lederne i forhold til opfølgningen i forældresamtaler. 3. Vejledning til de politisk valgte forældre Vejledningen indeholder samme forventninger til sproget ved møder på institutionen som findes i vejledningen til de ansatte. Derudover handler det om hvordan man kan medvirke til at der er de rigtige tilbud om understøttelse til at lære dansk.
--	--	---

Styrelsen

For at kunne vælges skal man være valgt til fællesrådet. Fællesrådsmedlemmerne i et valgområde vælger et styrelsesmedlem for hver påbegyndt 1000 børn i valgområdet. Styrelsen har pt. 12 valgte medlemmer. Derudover udpeger Friis Foriining en styrelsesrepræsentant. Der er valgt personlige suppleanter til de 12 valgte medlemmer, disse indkaldes dog kun i det tilfælde at styrelsesmedlemmet trækker sig fra Styrelsen.

Styrelsen mødes ca. 10 gange om året. Der er for det meste tale om helaftensmøder, startende med spisning fra Ungdomsskollegiet kl.18. Dertil kommer nogle døgnsseminarer eller weekendmøder – kaldet klausurmøder, hvor der hvert år er et eller to af disse.

Derudover sidder alle styrelsesmedlemmer i nogle udvalg – enten interne eller som repræsentanter for Skoleforeningen i eksterne udvalg.

Opgaver	Styrelsen er foreningens daglige ledelse a. Styrelsen fastsætter principper og træffer beslutninger vedrørende daginstitutionernes og skolernes virksomhed inden for de rammer, som er fastsat ved lovgivningen og vedtægterne. b. Styrelsen varetager Skoleforeningens interesser i samarbejde med bevilgende myndigheder og med det danske mindretals øvrige organisationer. c. Styrelsen foranlediger gennemført kursusvirksomhed for forældrerepræsentanter. d. Styrelsen påser, at direktionens virksomhed udøves i overensstemmelse med vedtægterne. e. Styrelsen er klageinstans i foreningsanliggender. Styrelsen træffer beslutning om f. køb og slag af grunde og bygninger g. Skoleforeningens anlægsopgaver h. retningslinjer for bygningernes anvendelse til andre formål end dagtilbuddenes og skolernes daglige arbejde i. overordnede retningslinjer for de enkelte daginstitutioners og skolars og for gruppernes/klassernes struktur og kapacitet j. overordnede principper for skolernes læseplaner k. principper for udvikling af daginstitutionernes og skolernes pædagogiske virksomhed l. daginstitutionernes og skolernes ferieplaner	Styrelsesmøderne er sammensat af meget forskellige punkter, hvoraf nogle har en sådan karakter, at de ikke kan behandles i offentlighed. Derfor er møderne helt eller delvist lukkede. På den lukkede del foregår beslutninger om punkter ansættelser, andre personsager og om økonomiske dispositioner. På den åbne del lægges typisk informationer, drøftelser og evt. beslutninger om Skoleforeningens pædagogiske virksomhed eller politikker af mere generel interesse. fx Skoleforeningens klageprocedure. I den forgangne valgperiode har arbejdet med Strukturudviklingskataloget og den efterfølgende eksterne undersøgelse fyldt meget og været genstand både for klausurmøder og ordinære møder. Direktionen står for den daglige ledelse af Skoleforeningens drift – men under ansvar og tilsyn af Styrelsen. Derfor henter Direktionen fx mandat til overenskomstforhandlinger eller det overordnede grundlag for resursetildeling hos Styrelsen.
---------	---	---

Infomateriale til forældrevalgte i Dansk Skoleforening for Sydslesvig

	m. regler om regulering af daginstitutionernes og skolernes driftsudgifter n. ansættelse af Skoleforeningens ledende medarbejdere	
<i>Formand og næstformand</i>	Formand og næstformand vælges direkte af Fællesrådet på første møde i valgperioden blandt de valgte styrelsesmedlemmer. Formand og næstformand tegner sammen med direktøren – og hver for sig – Skoleforeningen i juridisk forstand. Alle styrelsesfunktioner, også formand og næstformand, er tillidshverv uden nogen form for honorering eller frikøb.	Formand og næstformand er ofte til møder, hvor de repræsenterer Skoleforeningen. Det gælder interne møder på vore institutioner, men i høj grad også eksterne i forhold til møder med bevilgende myndigheder og de øvrige mindretalsorganisationer. Især de bevilgende myndigheder tager ikke hensyn til at møderne ligger i ”normal arbejdstid” i forhold til at formand og næstformand er frivillige. Derudover mødes formandskabet med direktøren mindst en gang om måneden i forbindelse med planlægning af styrelsesmøderne. Direktøren er typisk med til en del af ovennævnte møder, sådan at der er langt hyppigere kontakt end det kunne lyde med det månedlige møde. Formand og næstformand inddrages hyppigt via mail i forskellige spørgsmål – og må forventes at svare forholdsvis hurtigt (dag til dag svar – sommetider desværre kortere frister). Som man måske kan se ud af Flensborg Avis, må de også forvente ret hyppige opkald af avisen – formandskabet og direktionen forsøger så vidt som muligt, sammen med vores kommunikationsmedarbejder at koordinere disse presseudtalelser.